

31996D0706

L 325/20

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1996.12.14.

A TANÁCS HATÁROZATA**(1996. december 6.)****az Euro-Mediterrán partnerség (MEDA) keretében végrehajtott gazdasági és társadalmi szerkezeti reformokat kísérő pénzügyi és műszaki intézkedésekre vonatkozó indikatív programokat érintő iránymutatások elfogadásáról**

(96/706/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

1. cikk

tekintettel az Euro-Mediterrán partnerség (MEDA) keretében végrehajtott gazdasági és társadalmi szerkezeti reformokat kísérő pénzügyi és műszaki intézkedésekről szóló, 1996. július 23-i 1488/96/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 9. cikke (1) bekezdésére,

A Tanács elfogadja az e határozat mellékletében foglalt, az Euro-Mediterrán partnerség keretében végrehajtott gazdasági és társadalmi szerkezeti reformokat kísérő pénzügyi és műszaki intézkedésekre vonatkozó indikatív programokat (MEDA indikatív programok) érintő iránymutatásokat.

tekintettel a Bizottság javaslatára,

2. cikk

mivel a Bizottságnak figyelembe kell vennie a Számvevőszék földközi-tengeri partnerekkel való együttműködésről szóló jelentéseiben foglalt megállapításokat és ajánlásokat;

Ezen iránymutatásokat az 1488/96/EK rendelettel együtt, az adott rendelet 15. cikkének (6) bekezdésében előírtak szerint felül kell vizsgálni.

mivel az 1488/96/EK rendelet 9. cikke értelmében a Tanács a Bizottság javaslata alapján elfogadja az indikatív programokra vonatkozó iránymutatásokat, amelyek meghatározzák a földközi-tengeri partnerekkel való együttműködés fő célkitűzéseit;

3. cikk

Ezt a határozatot ki kell hirdetni az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában*.

mivel a Bizottság 1995. március 8-án előterjesztette „Az Európai Unió földközi-tengeri politikájának erősítése: javaslatok egy Euro-Mediterrán partnerség megvalósítására” című közleményt;

Ez a határozat a kihirdetésének napján lép hatályba.

mivel a régiót érintő problémák megoldása érdekében a Barcelonai Nyilatkozatban létrehozták az Euro-Mediterrán partnerséget,

Kelt Brüsszelben, 1996. december 6-án.

*a Tanács részéről**az elnök*

D. SPRING

(¹) HL L 189., 1996.7.30., 1. o.

MELLÉKLET

A MEDA INDIKATÍV PROGRAMOKAT ÉRINTŐ IRÁNYMUTATÁSOK

1. Az 1488/96/EK rendelettel létrehozott program (a továbbiakban: a MEDA-program) az Európai Község legfontosabb pénzügyi eszköze az Euro-Mediterrán partnerség végrehajtására. A program fő célja – különösen az Európai Községgel folytatandó szabadkereskedelemre való felkészülésben – a földközi-tengeri partnerek gazdasági és társadalmi szerkezete reformjának ösztönzése és támogatása.
2. A MEDA-program alapja a demokratikus alapelvek és a jogállamiság elvének tiszteletben tartása, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása; ezen elvek és jogok a program lényegi elemét képezik és megsértésük megfelelő intézkedések meghozatalát indokolná.

A kétoldalú jegyzőkönyvek révén szerzett tapasztalatok

3. A MEDA-programot az átalakított földközi-tengeri politika eszközeinek, nevezetesen a kétoldalú pénzügyi jegyzőkönyveknek és a regionális együttműködésnek az alkalmazása kapcsán szerzett tapasztalatokra kell építeni. A földközi-tengeri partnerekkel létrehozott pénzügyi jegyzőkönyvek négy generációja után most már az együttműködési tevékenységek végrehajtásának javítására kell törekedni. Ahhoz, hogy a MEDA-program képes legyen megfelelni az új és a már meglévő területeken egyre intenzívebbé váló együttműködés kihívásainak, növelni kell a programozás rugalmasságát. Ezáltal akadályozható meg az együttműködési törekvések túl nagy számú tevékenység és kedvezményezett közötti megoszlása, és így ösztönözhető a kötelezettségvállalásoknak és a kifizetések teljesítésének gyors és hatékony megvalósulása. A MEDA-programnak továbbá a végrehajtása során szerzett tapasztalatok felhasználása, illetve a földközi-tengeri partnerek igényeinek és prioritásainak a társadalmi-gazdasági kihívások fényében tapasztalható fejlődésének figyelembevétele érdekében képesnek kell lennie az alkalmazkodásra. Különösen az indikatív programokban feltételhez nem kötött költségvetési támogatásra elkülönített összegek esetében szükséges kellően nagyfokú rugalmasságot biztosítani annak érdekében, hogy a keretösszegeket a reform üteméhez és a makrogazdasági stabilizációban elért fejlődéshez lehessen igazítani.

Többéves programozás

4. A tervezés és végrehajtás hatékonyságának növelése érdekében a MEDA-program különleges rugalmasságát átlátható programozási módszertannal kell kiegészíteni. A partnerek számára különösen az elkövetkező években elérhetővé váló forrásokat kell kijelölni. Az ilyen többéves programozás javítani fogja a közép- és hosszú távú hatással járó beavatkozások lehetőségét. Az 1488/96/EK rendelet (a továbbiakban: MEDA-rendelet) egy 3424,5 millió ECU nagyságú pénzügyi referenciaösszeget tartalmaz az 1995-1999 közötti időszakra⁽¹⁾, amelyet a kétoldalú programok és egy regionális program között kell megosztani. A MEDA indikatív programoknak olyan tevékenységeket kell meghatározniuk, amelyek hozzájárulnak a partnerség általánosabb céljainak eléréséhez. Az új programozási megközelítésnek azonban fontos elve, hogy a tevékenységeket a végrehajtási teljesítménnyel összhangban az azokat kísérő indikatív kétoldalú keretösszegekkel együtt felül lehet vizsgálni. Gondot kell fordítani a költségvetési keretek felhasználásával végzett intézkedések átláthatóságának, megfelelő projektellenőrzésének és átfogó összhangjának biztosítására.

Stratégiai beavatkozások

5. A földközi-tengeri partnerek sikeres társadalmi-gazdasági fejlődése végső soron saját erőfeszítéseik függvénye. Ezért az indikatív programok hatékonysága érdekében azokat azon gazdasági, társadalmi és politikai kihívások kölcsönös megértésére kell alapozni, amelyekkel az egyes partnerek és a régió egésze szembekerülnek. A kétoldalú és regionális szintű rendszeres és tartalmas párbeszéd ezért a MEDA-program sikerének előfeltétele. A indikatív programoknak azon korlátozott számú, kiemelt területre kell összpontosítaniuk, amelyeket az ezen országokkal folytatott párbeszéd során, valamint a tagállamok és más adományozók kétoldalú erőfeszítéseivel összhangban állapítanak meg, és különösen azon területekre, amelyekhez tapasztalatai és know-how-ja alapján a Község a legeredményesebben képes hozzájárulni. Ennek érdekében a Bizottság a programozás és a programok végrehajtása során gondoskodik a tagállamok és egyéb adományozók megfelelő koordinációjáról, hogy biztosítsa tevékenységeik és intézkedéseik optimális összhangját. A Bizottság és a tagállamok az indikatív programok megtervezésének és kidolgozásának, valamint az egyedi projektjavaslatok megfogalmazásának során szorosan együttműködnek. Minden egyes indikatív programnak és projektjavaslatnak utalást kell tartalmaznia a múltbéli tapasztalatokról és eredményekről készített megfelelő tanulmányokra.

⁽¹⁾ Az 1995. június 12-i cannes-i Európai Tanács jóváhagyott egy 4 685 millió ECU összegű globális pénzügyi keretet a földközi-tengeri harmadik országok részére az 1995-1999 közötti időszakra. Ennek legnagyobb részét a 3 424,5 millió ECU összegű MEDA-program képezi. A fennmaradó összeg országspecifikus jegyzőkönyvekből és tematikus költségvetési tételekből tevődik össze.

6. A fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés céljának elérését szem előtt tartva a Bizottság az indikatív programok részét képező elemzés, valamint az együttműködési programok meghatározása és megtervezése során gondosan mérlegeli a környezeti egyensúly, a pénzügyi és gazdasági életképesség, a fenntarthatóság, a nemekre gyakorolt hatások, valamint a helyi intézményi kapacitás kérdéseit (beleértve a kutatás és technológiafejlesztés, valamint a technológiaátadás területén is). A Bizottság elemzése során ezenkívül gondosan mérlegeli a Közösség múltbéli intézkedéseinek hatékonyságát, valamint a tagállamok és egyéb adományozók által támogatott intézkedéseket. Az olyan célcsoportoknak, mint a népesség legrászorultabb rétegei, a nők és a fiatalok, az elemzés során különös figyelmet kell szentelni. A kétoldalú MEDA-program támogatást fog nyújtani a partnereknek a gazdasági átmenet, illetve a gazdasági-társadalmi egyensúly megerősítése területén. Az e területen hatályban lévő közösségi jogszabályoknak megfelelően a vonatkozó kétoldalú és regionális programok projektjeihez írásos környezeti hatásvizsgálatra lesz szükség. A Bizottságnak megfelelő feltételrendszert kell beépítenie a projektjavaslatba, és a MEDA-rendelet II. mellékletének megfelelően szükség esetén biztosítania kell a Bretton Woods-i kritériumokkal való összhangot.
7. i. A régió gazdasági a gyors demográfiai növekedéssel összefüggésben a munkahelyteremtés és az életszínvonal javításának közös kihívása előtt állnak. A fejlődés szükségszerű felgyorsítása csak a globális gazdaság keretében megvalósuló fokozottabb versenyképesség révén érhető el. Ez többek között a partnerek innovációs képességének javítását igényli. A szabadkereskedelem fokozatos megvalósulásával a kormányoknak teret kell engedniük a magánszektor által teremtett növekedésnek és a külföldi beruházásoknak. A hatékony makrogazdasági irányítást növekedésösztönző és befektetésbarát gazdaságpolitikával és szabályozási kerettel kell kiegészíteni. Az indikatív programok intézkedéseinek tervezése során az egyes gazdaságok jellemzőit figyelembe kell venni.
- ii. A gazdasági növekedésnek nagyobb társadalmi kohézióval kell együttjárnia. Az alapvető szolgáltatásokhoz, mint például az oktatáshoz, egészségügyhöz, a szociális biztonsági hálózhoz, a lakhatáshoz és vízellátáshoz való hozzáférésben mutatkozó egyenlőtlenségek továbbra is fennállnak, ami csökkenti a partnerek lakossága jelentős részének életesélyeit és negatív hatással van a hosszú távú növekedési kilátásokra. E szükségleteket a szolgáltatások minőségének javításával, valamint hatékonyabb szolgáltatásnyújtással sürgősen rendezni kell. Stratégiai beavatkozásokra van szükség az emberi erőforrások fejlesztéséhez általában, mivel azok képviselik a régió jövője szempontjából a legnagyobb értéket. Különösen a fiatalok és a nők bevonása a munkaerőpiacra fontos tényező a régió társadalmi fejlődésében.

A kétoldalú és regionális programok kiegészítik egymást

8. A támogatás a MEDA-rendeletben megállapított intézkedéseken keresztül történik. Emellett a partnerekkel folytatott folyamatos párbeszéd lehetővé tette az alábbi általános iránymutatások kidolgozását.
9. A kétoldalú és regionális szintű tevékenységeknek ki kell egészíteniük és/vagy kölcsönösen erősíteniük kell egymást a MEDA-program politikai és gazdasági hatásainak fenntartása és a Barcelonai Nyilatkozatban közösen elfogadott célkitűzések hatékonyabb megvalósítása érdekében. Saját tapasztalatai alapján az Unió azt a véleményt képviseli, hogy a partnerek jövőbeni jóléte és stabilitása a gazdasági, társadalmi és politikai területen közöttük fennálló együttműködés elmélyítésén múlik. Az akadályok megszüntetése elősegíti a méretgazdaságosság és a nagyobb piaci lehetőségek kialakulását, ezáltal ösztönzi a beruházásokat, elősegíti az ötletek kicserélését és növeli a kölcsönös megértést. A regionális indikatív program tükrözni fogja a barcelonai folyamat keretében, az említett nyilatkozat értelmében a közös érdekű ügyekkel kapcsolatos többoldalú intézkedések tekintetében elért fejlődést, és erősíteni fogja a decentralizált együttműködést elősegítő tevékenységeket. A regionális tevékenységek azonban nem helyettesítik a kétoldalú tevékenységek finanszírozását. Minden egyes kétoldalú indikatív program minden olyan közösségi regionális együttműködési program keretében finanszírozott tevékenységről tartalmaz információkat, amely az adott partnert érinti vagy érinteni fogja.

Decentralizált megközelítés

10. A lakosság célcsoportjainak hatékonyabb elérése, valamint a MEDA-programban való részvételnek az Euro-Mediterrán partnerség hatálya alá tartozó civil társadalom különböző részeire történő kiterjesztése érdekében a Bizottság arra fog törekedni, hogy tevékenységeit azon gazdasági szereplőkkel közösen tervezze meg és hajtsa végre, akik közvetlenül érdekelték, illetve akik a beavatkozások sikeres megtervezéséhez és végrehajtásához szükséges szakértelemmel rendelkeznek. A Bizottság nagy figyelmet fordít e programok körültekintő irányítására és hatásuk rendszeres felülvizsgálatára.

Kétoldalú indikatív programok

11. A kétoldalú programok prioritásainak meghatározása során figyelembe kell venni az egyes országok gazdaságának és társadalmának fejlettségi szintjét, valamint intézményeik kapacitását. A társulási megállapodások megkötése vagy végrehajtása fényében az indikatív programok meghatározása során figyelembe kell venni a földközi-tengeri partnerek szükségleteit, tökebefogadó képességét és a strukturális reformfolyamatok terén elért előrehaladását, valamint a velük kapcsolatban megállapított, különösen a gazdasági tárgyalások következtetéseiből és magukból a társulási megállapodásokból adódó prioritásokat. Komoly erőfeszítést kell tenni azon programok támogatására, amelyek hozzájárulhatnak a demokrácia fejlődéséhez és az emberi jogok tiszteletben tartásához. A MEDA-program első éveire a gazdasági és társadalmi fejlődésnek a pénzügyi támogatások tekintetében szóba jöhető szempontjai és területei közül a Közösség és a földközi-tengeri partnerek között létrejött kétoldalú indikatív programoknak a következők a fő célkitűzései:

12. A Maghreb-országok tekintetében:

- a Marokkónak nyújtott támogatást két egymást kiegészítő súlypont köré kell csoportosítani. Az első a társadalmi-gazdasági egyensúly javítása a vidékfejlesztés, a vízellátás és a szociális ellátások – különösen az oktatás és az egészségügy – fejlesztése területén hozott intézkedések által. Ezzel összefüggésben az északi tartományok szükségleteit is figyelembe kell venni. A második súlypont a gazdasági átmenethez nyújtott támogatás a társulási megállapodás végrehajtásának összefüggésében, ideértve különösen a makrogazdasági stabilizáció és a széles körű strukturális reformok középtávú stratégiája, valamint a vállalatok versenyképességét növelő intézkedések számára nyújtott költségvetési támogatást.
- Tunézia esetében a támogatást két egymást kiegészítő súlypont köré kell csoportosítani. Az első – a gazdasági átmenethez nyújtott támogatás a társulási megállapodás végrehajtásának összefüggésében – összefoglalva a következő tevékenységekre terjed ki: a gazdasági reformokhoz nyújtott költségvetési támogatás, a gazdaság fellendítéséhez nyújtott segítség (ideértve a pénzügyi ágazat fejlesztését is), a belföldi beruházások támogatása, egy szakképzési program és a gazdasági infrastruktúra korszerűsítése. A második súlypont – a társadalmi egyensúly megerősítése – különösen a vidéki térségek fejlesztését és a munkahelyteremtést elősegítő tevékenységekre irányul, ideértve a mikrovállalatok fejlesztését is,
- az Algéria érdekében történő beavatkozásoknak két egymást kiegészítő súlypontra kell összpontosulniuk. Az első a társadalmi-gazdasági egyensúly támogatása a társadalmi jólétet szolgáló eszközök fejlesztése által az alapvető társadalmi szükségletek kielégítése, a rövidtávú munkahelyteremtés, valamint a lakásépítési ágazat támogatása érdekében. A környezetvédelem területén ugyancsak intézkedéseket kell hozni. A második súlypont a gazdasági átmenet strukturális alkalmazkodási programokkal történő támogatására, a kis- és középvállalkozások (KKV-k) fejlesztésének támogatására, egy ipari szerkezetátalakítási és modernizációs programra, valamint a pénzügyi ágazat fejlesztésére irányul.

13. A Mashreg-országok tekintetében:

- az Egyiptomnak nyújtott támogatást két egymást kiegészítő súlypont köré kell csoportosítani. A pénzügyi együttműködés nagyobb részének a társadalmi egyensúly erősítését kell szolgálnia. Ez magában foglal egy a szolgáltatások javítását, a szegénység enyhítését és a munkahelyteremtést szolgáló szociális fejlesztési alaphoz való hozzájárulást, valamint egy az alapképzés reformjára irányuló programot. A környezetvédelem területén ugyancsak intézkedéseket kell hozni. A gazdasági átmenet támogatása képezi a második súlypontot, és magában foglal egy ipari korszerűsítési programot, egy szakképzési programot, valamint a pénzügyi ágazat kiépítését,
- a Jordániával kialakított együttműködésnek elsősorban egy olyan strukturális alkalmazkodási programból kell állnia, amely a meglévő súlyos makrogazdasági egyenlőtlenségek stabilizálása és a gazdaság szerkezeti reformjainak támogatása érdekében, ugyanakkor a legérzékenyebb szociális területek figyelembevételével biztosítja a szükséges költségvetési támogatást. Egyéb intézkedéseket is be lehet vezetni, mint például a vállalatok támogatását szolgáló kockázati tőke rendelkezésre bocsátását. Szociális területen szakképzésre vonatkozó intézkedéseket, vagy környezetvédelmi intézkedéseket is be lehet vezetni,

- a Libanon számára kialakított program keretében folytatni kell az újjáépítési folyamathoz nyújtandó támogatást. Ami a társadalmi-gazdasági egyensúlyt illeti, hangsúlyt kell fektetni az állam adminisztratív kapacitásának erősítésére, ideértve a helyi hatóságokat és a közszolgáltatások irányítását is. A vízellátás terén és a környezet védelme érdekében ugyancsak beavatkozásokra van szükség. Támogatni kell a gazdasági átmenetre, az újjáépítésre, a magánszektor erősítésére, a kockázati tőke rendelkezésre bocsátására, a szakképzésre és a tanúsításra vonatkozó intézkedéseket,
 - Szíria esetében a progresszív gazdasági liberalizáció támogatása érdekében az együttműködésnek a közigazgatás kiépítésére kell összpontosítania, különösen a közszolgáltatások és a szociális ellátás, a helyi önkormányzatok és a központi minisztériumok tekintetében. Ennek kettős célja a magánszektor számára kedvezőbb környezet biztosítása, valamint a lakosság életkörülményeinek javítása. Támogatásban kell részesíteni a bankszektor korszerűsítését is,
 - 1993 óta az Európai Unió a Palesztin Nemzeti Hatóság legfontosabb pénzügyi partnere. Ezen együttműködés fő célkitűzése a palesztin gazdaság támogatása az Izraeltől való függőség csökkentése céljából a termelőbázis fejlesztésével, valamint a regionális és nemzetközi kereskedelembe történő bekapcsolódás elősegítésével. A segítségnyújtás területén elsőbbséget élvez az alap-infrastruktúra újjáépítése és helyreállítása, valamint a palesztin intézményrendszer kiépítésének támogatása és a magánszektor fejlesztése.
14. Törökország programja előnyben részesíti egyrészt a szükséges gazdasági kiigazítással, másrészt a szociális ellátások és a környezet támogatásával kapcsolatos beavatkozásokat, általános célkitűzése pedig a vámuunió létrehozásának elősegítése. Ezért intézkedéseket kell hozni a KKV-k versenyképességének előmozdítására, valamint a közigazgatás intézményi együttműködéssel történő fejlesztésére. Projektet és programokat kell továbbá indítani a környezetvédelem területén. A szociális területen folytatott tevékenységek középpontjába a szegények szükségletei, valamint az oktatás és az egészségügy kerül.

A gazdasági átmenet elősegítése

15. A földközi-tengeri partnereknek segítségre van szükségük a Közösséggel kialakítandó szabadkereskedelemre való felkészüléshez és az életszínvonal emeléséhez. A közösségi beavatkozások általánosabb célkitűzése az, hogy a fenntartható gazdasági növekedés elérése érdekében – különösen az exportteljesítmény javításával – növelje a partnerek gazdaságának versenyképességét.

Ennek érdekében különösen az alábbi területeken kell segítséget nyújtani:

- a makrogazdasági keret megerősítése, valamint a szükséges jogszabályok és intézmények létrehozása révén kedvezőbb környezet kialakítása a versenyképes piacgazdaság számára, amely a gazdasági és társadalmi fejlődés szempontjából elengedhetetlen. E célból a Bretton-Woods-i intézményekkel való szoros együttműködésben támogatni kell a strukturális alkalmazkodási műveleteket azon partnerek számára, amelyek készek a szükséges reformok végrehajtására,
- olyan alkalmas jogi és közigazgatási keret megteremtése, amely stabil, megbízható, és összhangban áll az Euro-Mediterrán partnerség céljaival,
- a kereskedelem megkönnyítése, ideértve a vámigazgatás és a közvetett adóztatás terén nyújtandó segítséget, a szabványok, illetve az állat- és növény-egészségügyi szabályok harmonizálását, valamint exporttámogatási programokat,
- a környezetvédelem területén a jogalkotás és a szabványok összehangolása, az intézmények megerősítése,
- a pénzügyi ágazatnak a stratégia-kialakítás és a központi bankok megerősítésének segítségével történő fejlesztése, a kereskedelmi bankok fejlesztése, illetve a pénzügyi piacok bővítése és mélyítése érdekében; különleges figyelmet kell fordítani a belföldi megtakarítások és beruházások ösztönzésére, valamint a régióba irányuló – elsősorban európai – beruházások támogatására. Különösen fontos a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, főként a magántulajdonban lévő KKV-k számára,
- a vállalatok teljesítményének javítása különösen a KKV-k modernizálása, valamint üzleti tanácsadással, oktatással és tájékoztatással új vállalatok létrehozásának támogatása és ösztönzése által,
- az európai és a földközi-tengeri térségbeli vállalatok – különösen a KKV-k – üzleti együttműködése például hálózatépítés, közös vállalatok, licenciaszerződések, franchise-megállapodások, alvállalkozások és szakosított szolgáltató központok létrehozásával,
- a privatizáció támogatása annak biztosítása érdekében, hogy a tulajdon, az irányítás és az ellenőrzés valóban átkerüljön a magánszektorba,

- együttműködés az energia, a szállítási, a víz és a távközlési ágazatban az infrastruktúra és a hálózatok stratégiai kérdései, összekapcsolása és együttműködtethetősége tekintetében, a szolgáltatások minőségének javítása és költségeinek csökkentése, ipari együttműködés, ideértve az ipari övezetekkel, valamint a kutatási és technológiafejlesztéssel kapcsolatos együttműködést is,
- a mikrovállalatok támogatása a vállalkozók ösztönzése, valamint a társadalom valamennyi részének a gazdasági növekedés folyamatába történő bevonása céljából,
- az emberi erőforrások fejlesztése a szakképzés és a vezetőképzés irányításának, célorientáltságának és minőségének javítása révén,
- a partnerek innovációs rendszereinek erősítése jobb kutatási és technológiafejlesztési kapacitások és technológiaátadási mechanizmusok segítségével, továbbá a megfelelő nemzeti innovációs politikák kialakításának elősegítése.

A társadalmi-gazdasági egyensúly erősítése

16. A gazdasági átmenet rövidtávú költségeinek enyhítése és a társadalmaknak a jövőre való jobb felkészítése érdekében különösen fontos, hogy e folyamatot megfelelő szociálpolitikai intézkedések kísérjék.

- A vidékfejlesztés továbbra is fontos stratégia a szegénység csökkentésére, valamint a vidéki és városi lakosság jóléte közötti különbség további növekedésének megállítására. A földközi-tengeri partnerek lakosságának jelentős hányada kulturális és gazdasági szempontból továbbra is a vidékhez kötődik. A városi térségek irányába történő elvándorlás felgyorsulása társadalmi, politikai és gazdasági szempontból súlyos következményekkel járna. A mezőgazdaság növekvő hatékonyságának – a kis- és mikrovállalkozások fejlődésével együtt – fontos szerepet kell játszania a vidéki életszínvonal javításában. Célrányos programokra is szükség van az olyan alapvető szükségletek kielégítésére, mint például az egészségügyi alapellátás, az oktatás, a vízellátás és szennyvízelvezetés, valamint az energiaszolgáltatás.
- Különös figyelmet kell fordítani a partnerországokban a környezeti egyensúly megőrzésére a környezetvédelmi értékelés, a környezetgazdálkodás, az e területen folyó jogalkotás és a jogszabályok végrehajtása területén történő kapacitásbővítés támogatásával. Kamattámogatást lehet nyújtani az Európai Beruházási Bank kölcsöneihez a környezetvédelmi projektek keretfeltételeinek javításával járó költségek csökkentése céljából.
- Támogatni kell a városi lakosság életkörülményeinek javítását célzó programokat, ideértve adott esetben a szociális biztonsági háló fejlesztését proaktív foglalkoztatási politikával és a szegénység csökkentésére irányuló intézkedésekkel. Ez egy olyan szociális alap formájában is megvalósulhat, amely a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztatását, egyidejűleg pedig célirányos egészségügyi és oktatási intézkedéseket is támogat. Segítséget lehet nyújtani a szociálpolitika kialakításához, különösen az egészségügyi és munkanélküli biztosítás, valamint a nyugdíjrendszerek területén.
- Támogatni kell a szociális infrastruktúra és a szociális ellátások javítását célzó intézkedéseket. Az egészségügyi alapellátás a népességnövekedés csökkentésére irányuló stratégiai cél részeként is finanszírozható. Támogatni kell a megfelelő lakásviszonyok megteremtését is.
- Támogatni kell a szolgáltatások javítására irányuló intézkedéseket az oktatás és képzés területén, különösen a lányok és asszonyok alapszintű oktatása és szakképzése tekintetében, elsősorban a vidéki térségekben.
- Az együttműködés erősítésére irányuló intézkedések a halászat és a tengeri erőforrások fenntartható kitermelése területén.

A civil társadalom fejlesztése

17. A civil társadalom fejlődését az emberi jogok, a demokratizálás és a jogállamiság elősegítését szolgáló intézkedésekkel kell támogatni. Az ilyen intézkedések támogatása decentralizált együttműködést is magában foglalhat. Ösztönözni kell az együttműködést a kutatás és technológiafejlesztés, valamint a technológiaátadás területén a magán- és közszereplők közötti kapcsolat megteremtésével. Támogatni kell az olyan kulturális tevékenységeket, amelyek elősegítik a kulturális egyesületek és hálózatok közötti párbeszédet és cserét. Erősíteni kell a transz-mediterrán információs és kommunikációs tevékenységeket egy euró-mediterrán információs társadalom kialakítása keretében. A szociális partnereket és a nem kormányzati szervezeteket aktív részvétellel kell ösztönözni.

A regionális indikatív programra vonatkozó irányelvek

18. A regionális együttműködésnek ki kell egészítenie a kétoldalú együttműködést, és az Euro-Mediterrán partnerség három fő területére kell kiterjednie. A gazdasági és társadalmi fejlődésnek a Barcelonai Nyilatkozatban és a MEDA-rendelet II. mellékletében említett pénzügyi támogatás szempontjából szóba jöhető szempontjai és területei közül a következők tekinthetők a Közösség és a földközi-tengeri partnerek között jelenleg érvényben lévő regionális indikatív programok fő célkitűzéseinek. Kellő mértékben figyelembe kell venni a barcelonai miniszteri konferenciát követő tanácskozásokon elért eredményeket. Általános cél a partnerek közötti jobb megértés elősegítése a politikai, gazdasági, szociális és kulturális területeken fennálló regionális problémák jobb megismerése által, a „legjobb gyakorlatok” kicserélésének, a know-how átadásának, valamint a közös érdekű közös projekteknek a támogatása révén. Az Európai Unió emellett továbbra is támogatást nyújt a közel-keleti békefolyamathoz.

19. A politika területén – a kétoldalú programokhoz hasonlóan – a MEDA-rendelet hatálya alá tartozó intézkedésekkel a következők támogathatók:

- a demokrácia fejlesztése és az emberi jogok tiszteletben tartása,
- a kormányzati intézmények átláthatóságának és hatékonyságának javítása,
- a bizalomépítés a térség stabilitásának megerősítése érdekében.

20. Gazdasági és pénzügyi területen a versenyképesség elősegítésével és a gazdasági átmenet megkönnyítésével kell segítséget nyújtani a szabadkereskedelmi terület előkészítéséhez, elsősorban a vámjogszabályok, a származási szabályok, a statisztika, a szabványok és az állat- és növény-egészségügyi szabályok, valamint a bankok és a tőzsdék területén.

Megfelelő intézkedéseket kell hozni a szállítás, az energia (amelynél az Euro-Mediterrán Energiaforum koordináló intézményként fog működni), a távközlés és az információtechnológia, a regionális együttműködés, az idegenforgalom, a környezetvédelem, a tudomány és technológia, a vízgazdálkodás és a halászat területén. A know-how átadásának, valamint a közös vállalatok és az üzleti lehetőségek létrehozásának megkönnyítése érdekében támogatni kell a kutató- és fejlesztőközpontok és a gazdasági szereplők közötti hálózatépítést is.

21. Szociális és kulturális téren decentralizált csereprogramokat kell megvalósítani az Európai Unió és a földközi-tengeri partnerek civil társadalmi között a felsőoktatás, a média, a helyi önkormányzatok, a technológia területén, illetve más közös érdekű területeken.

A helyi önkormányzatok, a kulturális párbeszéd, a média, a fiatalok csereprogramjai és a civil társadalmak közötti csere támogatására további intézkedéseket kell hozni az Euro-Mediterrán partnerség keretében, mint például párbeszéd, közös érdekű projektek vagy hálózatok kialakítása. A kutatást és a technológiafejlesztést, a technológiaátadást, az információs és kommunikációs tevékenységeket a modern információtechnológia alkalmazásával kell erősíteni.

Végezetül technikai segítség nyújtható a kábítószerek, a terrorizmus és a nemzetközi bűnözés elleni küzdelem céljából. Intézkedések hozhatók az információk és tapasztalatok kicserélésére, az adatok összegegyeztetettségére és a jogrendszerek megerősítésére.

Időszakos felülvizsgálat és utólagos értékelés

22. A Bizottság a lehető legnagyobb figyelmet fordítja a kétoldalú és a regionális indikatív programok, valamint az ezeken keresztül finanszírozott egyedi projektek és programok gondos kezelésére. Ezek időszakos felülvizsgálat és utólagos értékelés tárgyát képezik. Az ilyen elemzéseknek ki kell terjedniük annak értékelésére, hogy milyen mértékben valósultak meg a konkrét célkitűzések, továbbá a különféle tevékenységek gazdasági életképességére és költséghatékonyságára, valamint azok hozzájárulására az Euro-Mediterrán partnerség egészéhez. Külön figyelmet kell fordítani arra is, hogy az indikatív programok és projektek miként foglalkoztak az ezen irányutmutatásokban foglalt kulcskérdésekkel. Az ilyen elemzések eredményeit közölni kell a tagállamokkal.